

Sygn. akt SNO 75/15

UCHWAŁA

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Jacek Gudowski

SSN Dariusz Dończyk (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wojnicka

w sprawie **J. G.**

sędziego Sądu Okręgowego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 2015 r.,

zażalenia, wniesionego przez sędziego

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 14 września 2015 r.,

w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej .

uchwalił:

**uchylić zaskarżoną uchwałę i przekazać sprawę Sądowi
Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu w [...] do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 14 września 2015 r. Sąd Dyscyplinarny - Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu wniosku Prokuratora Rejonowego w [...], na podstawie art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 133 ze zm. – dalej: „p.u.s.p.”), zezwolił na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w [...] J. G. za czyn polegający na tym, że w dniu 2 listopada 2014 r. w miejscowości [...]na

skrzyżowaniu drogi krajowej [...] nieумыślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że jadąc jako kierujący samochodem osobowym marki Honda Civic niedostatecznie obserwował przedpole jazdy w wyniku czego nie ustąpił pierwszeństwa kierującemu samochodem osobowym marki Fiat Punto T. N. na skutek czego pasażerka samochodu Fiat Punto A. N. doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, zwichnięcia barku lewego ze złamaniem guzka większego kości ramiennej oraz niedowładu nerwu promieniowego lewego skutkującego naruszeniem czynności narządu ciała na okres powyżej 7 dni, tj. przestępstwa z art. 177 § 1 k.k.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny ustalił, oprócz szczegółowych okoliczności przebiegu wypadku drogowego, do którego doszło w dniu 2 listopada 2014 r., że J. G. jest sędzią Sądu Okręgowego, gdzie pełni funkcję [...]. Jest sędzią zaangażowanym, sumiennym i dobrym organizatorem pracy, a Wydział, którym kieruje osiąga bardzo dobre wyniki. Jest on osobą bezkonfliktową, koleżeńską o wysokiej kulturze osobistej. W dniu 11 września 2015 r. sędzia J. G. zawarł z pokrzywdzoną ugodę i zapłacił A. N. kwotę 20 000 zł tytułem zadośćuczynienia i uszczerbku na zdrowiu wywołanego wypadkiem komunikacyjnym. W ugodzie określono, że świadczenie wypłacone pokrzywdzonej z tytułu ugody nie zamyka jej drogi do dochodzenia roszczeń o zadośćuczynienie przeciwko PZU, u którego J. G. miał wykupioną polisę dla posiadanego pojazdu. W ugodzie zawarto też oświadczenie pokrzywdzonej, że wyraża ona zgodę na zawarcie ugody, iż wybacza sprawcy J. G. oraz wnosi o umorzenie postępowania przygotowawczego. Ugoda zawiera też pokwitowanie wypłaconej kwoty.

W ocenie Sądu Dyscyplinarnego - Sądu Apelacyjnego, ustalony na podstawie akt głównych Prokuratury Rejonowej o sygn. akt Ds. .../14 stan faktyczny nie budził wątpliwości. Nie budzi także wątpliwości, że J. G., kierujący samochodem marki Honda Civic, naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez nieudzielenie pierwszeństwa na prawidłowo oznakowanym skrzyżowaniu (znakiem drogowym A-7 - „ustąp pierwszeństwa”), poruszając się drogą podporządkowaną, nie ustąpił pierwszeństwa kierującemu Fiatem Punto poruszającemu się drogą z pierwszeństwem przejazdu. W wyniku zderzenia pojazdów A. N. doznała obrażeń skutkujących naruszeniem czynności narządów

ciała na okres powyżej siedmiu dni. Zostały więc wyczerpane znamiona przestępstwa określone w art.177 § 1 k.k.

Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny uznał, że zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa, o którym mowa w art. 80 § 2c p.u.s.p., w odniesieniu do czynu zabronionego, którego dotyczył wniosek prokuratora. Przyjął, że ocena, czy stopień społecznej szkodliwości czynu jest większy od znikomego powinna być dokonana przez organ wydający merytoryczne rozstrzygnięcie. Dopiero po uzyskaniu zgody sądu dyscyplinarnego na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej zaistnieją przesłanki do kontynuowania postępowania dowodowego i po przesłuchaniu drugiego uczestnika zdarzenia drogowego, prokurator dokonana pełnej, także w oparciu o informacje uzyskane od sprawcy, oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu. Natomiast okoliczności związane z zachowaniem J. G. po wypadku i podejmowane przez niego działania mogą też skłonić prokuratora do złożenia wniosku o warunkowe umorzenie postępowania, bądź Sąd rozpoznający sprawę może zastosować instytucję określoną w art. 59a § 1 k.k. Okoliczności te mogą być także znaczące dla przyszłego ewentualnego postępowania dyscyplinarnego.

Uchwała została zaskarżona zażaleniem przez sędziego J. G., który zarzucił naruszenie art. 80 § 2c p.u.s.p. oraz art. 177 § 1 k.k. poprzez przyjęcie, że zaistniały przesłanki warunkujące zezwolenie na jego pociągnięcie do odpowiedzialności karnej oraz naruszenie art. 424 § 1 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i zaniechanie wskazania szczegółowych przesłanek zaskarżonej uchwały. W uzasadnieniu zażalenia skarżący, nie kwestionując dokonanych ustaleń faktycznych, zarzucił nierozważenie przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny stopnia społecznej szkodliwości czynu. Wskazał okoliczności, które jego zdaniem uzasadniają ocenę, że stopień społecznej szkodliwości czynu skarżącego był znikomy. Wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały w ten sposób, aby odmówić zezwolenia na pociągnięcie skarżącego do odpowiedzialności karnej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 80 § 2c p.u.s.p., sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej powinno być udzielane z rozwagą po zbadaniu wszystkich okoliczności i po dokonaniu wnikliwej oceny, czy przedstawione w postępowaniu dowody przez uprawniony organ w dostateczny sposób uzasadniają podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa. Należy mieć bowiem na względzie poważne skutki zarówno dla samego sędziego, jak również dla wymiaru sprawiedliwości, jakie zawsze wiążą się z zezwoleniem na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej (por. m.in. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2008 r., SNO 68/08, nie publ. oraz z dnia 27 stycznia 2009 r., SNO 95/08, nie publ.).

Według art. 1 § 2 k.k., nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Nie może więc być uznany za przestępstwo czyn, który wprowadzie wypełnia ustawowe znamiona przestępstwa, lecz którego stopień społecznej szkodliwości czynu nie jest większy niż znikomy. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k., nie wszczyna się postępowania karnego, a wszczęte umarza. W orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. uchwały z dnia 8 maja 2002 r., SNO 8/02, OSNKW 2002, nr 9-10, poz. 85, z dnia 16 września 2008 r., SNO 68/08, z dnia 12 października 2010 r., SNO 46/10, nie publ. oraz z dnia 9 października 2013 r., SNO 20/13, nie publ.) dominuje pogląd, do którego przychyliła się także Sąd Najwyższy w obecnym składzie, że obowiązkiem sądów dyscyplinarnych w sprawie o podjęcie uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jest również dokonanie oceny, czy stopień szkodliwości społecznej czynu zabronionego sędziego jest wyższy od znikomego, gdyż warunkiem podjęcia uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej jest wykazanie w dostateczny sposób podejrzenia popełnienia przez niego przestępstwa. Dotyczy to więc wykazania nie tylko istnienia przesłanek podmiotowych i przedmiotowych określonego czynu zabronionego, ale także cechy tego czynu, o której mowa w art. 1 § 2 k.k., od której spełnienia zależy uznanie określonego zachowania wypełniającego ustawowe znamiona czynu

zabronionego za przestępstwo. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny przyjmując, że ocena stopnia szkodliwości społecznej czynu może nastąpić dopiero po wszczęciu postępowania karnego zaniechał zbadania, czy w postępowaniu w sposób dostateczny wykazano, iż stopień szkodliwości społecznej czynu, którego dotyczył wniosek, jest większy niż znikomy. Ocena tego Sądu została w ten sposób ograniczona jedynie do zbadania, czy w postępowaniu wykazano w sposób dostateczny znamiona przedmiotowe i podmiotowe czynu określone w art. 177 § 1 k.k. Ich istnienie nie przesądza jednak w świetle art. 1 § 2 k.k., że dany czyn jest przestępstwem.

W odniesieniu do uzasadnienia uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej znajduje odpowiednie zastosowanie art. 424 § 1 k.p.k. określający elementy uzasadnienia wyroku wydanego w postępowaniu karnym. W przedmiocie wniosku prokuratora orzeka sąd dyscyplinarny (art. 110 § 2 p.u.s.p.), który, zgodnie z art. 128 p.u.s.p., w kwestiach nieuregulowanych stosuje odpowiednio przepisu kodeksu postępowania karnego (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2008 r., SNO 68/08, z dnia 27 maja 2009 r., I KZP 5/09, OSNKW 2009, nr 7, poz. 51 oraz z dnia 9 października 2013 r., SNO 20/13). Zastosowanie art. 424 § 1 k.p.k. w odniesieniu do uzasadnienia uchwały sądu dyscyplinarnego wydanej na podstawie art. 80 § 2c p.u.s.p. oznacza konieczność wypowiedzenia się tego sądu do wszystkich okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia o udzieleniu zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, w tym więc także dokonania oceny, czy w postępowaniu wykazano w stopniu dostatecznym, że stopień szkodliwości społecznej czynu sędziego jest większy niż znikomy. Brak tej oceny w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały uniemożliwia przeprowadzenie kontroli prawidłowości stanowiska Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, że zachodziła przewidziana w art. 80 § 2c p.u.s.p. podstawa do zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za popełnienie przestępstwa z art. 177 § 1 k.c. Z tych przyczyn zarzuty naruszenia art. 80 § 2c p.u.s.p. w zw. z art. 177 § 1 k.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k. były trafne. Uzasadniało to uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania. W zaistniałej sytuacji nie było bowiem możliwe rozważanie wskazanych w

uzasadnieniu zażalenia okoliczności, które – zdaniem skarżącego – przesądzały o tym, że stopień szkodliwości społecznej czynu nie był wyższy niż znikomy, dopiero na etapie postępowania zażaleniowego

kc